

איש, שהסכים לגאול את רגינה מבדי דוחה.

עד שלפני חודש אירע הפלא. ידד מש- פחה הכיר לרגינה בחור שחרחר, גבה קומה, בעל עינים לוחטות. שמו היה אל- ברט, מעולי טונים, עובד קבוע ב"סולל בונה", גם הוא חרש-אילם. "בלשון" פל- אית הידועה רק להם - החליטו השנים להנשא. ובבית הורי רגינה רבתה השמחה. שבועיים לפני האירוסין נערכה מסיבת קרובי המשפחה בעכו, שם מתגוררים הרי ריו של הצעיר.

ואז קרה האסון: - הורי הצעירה וק רוביה התחללו למראה הצפון אפריק- אים, שזוה להם לשבת על הרצפה, מאשר על כסא; לשמע לשינם המגורגרת המ- שונה והמסתורית; למראה האוכלים בת- אזה מאכלים צורבים לשון, ומעלי ניחר חול מורום. במקצור, לא הועילו בכיזתיה של רגינה, במצאה את אושרה, והפצרו

יחיא דהבאני אחרי 65 שנה

תיו האילמות של אלברט - ההורים גז- רו: "לאנשים אלה לא ניתן את ביתנו" - ועכשו יושבת רגינה בבדידותה ומצפה לחתן...

הארץ

על משרד חברת "שלב" ברחובות מת- נופ שלט ועליו כתוב: סניפים בתל-אביב, ירושלים, חיפה, רחובות, פתח-תקוה, רמת- גן, בירוזת ורמשק ("הצופה") - בביקורת במחסי חפצי העולים ב"שער ה- עליה" בחיפה, נמצאה מוזודה, המנחתת שם למעלה משנה מבלי שירשוה. בתוך המו- חדה נמצאו תכשיטי זהב, כלי כסף, כלי מטה, חפצי הלבשה ושלוש אקדוחים ("ידיעות אחרונות") - חיי בצה-ל קיבל חבילה מבני משפחתו בניו-יורק, בין השאר מצא בה גם קופסת שוקולדה מתוצרת "עלית", בצירוף פתק: זהו ה- שוקולד הטוב ביותר, המצוי בעונה זו בי- שוק בניו-יורק. ("דבר") - אם ידוע לך, שנכנסת לחודש השביעי ל- הירון, כיצד זה לא ידעת שאת הרחי- ("לאשה") - שתי צעירות נעצרו במחנה צבאי במחוז ת"א. האחח נאסמה בזה, שנמצאה במצב שאינו משתמע לשתי פנים עם חייל בתוך המחנה (במו- נון ש"ג"ח) ("הארץ") -

במצב רוח ירוד. מאות אנשים צבאו מאו הבוקר על משרדו, ובהמולה הכללית בלטה בלי-הרף מלה אחת - "פיסטוקי".

רבותי, אין בוטנים, כמעט התחנן לפניהם יוסף כהן, אולו. מאין אקח לכם? אולם הנאספים לא הבינו מה פרוש אין בוטנים. עשרות תעודות הוטלו על השולחן: מקרים סוציאליים, נכים, מתו-סרע-דה וכו'.

קצין הקיצוב היה אובד עצות. לאחר כמה שעות של מצור, חלה הפוגה קטנה, ויוסף כהן, נשם קצת לרחחה. לפתע נפתחה דלת משרדו, ועל יד שולחנו הופיע בקומה זקופה לקוח חדש, בעל שערות-שיבה, עם חתימת זקן ואמר: "אני יחיא דהבאני".

"ובכן, מה אדוני?" "בא-ציקלופדיה ספר ד', עינת ד'?" "לא, אדוני!"

בלזה הוציא נייר מכיסו וקרא: "הנה הנייני ההודיע, כי אני בארץ ששים וחמש שנים. מאז ועד היום הנני ציוני, אשר בנין הארץ היה נר לרגליו. הנני האיש, אשר הוביל במרכבתו את חווה הציונות, ד"ר תיאודור הרצל, הנני האיש אשר למד את ראש ממשלת ישראל, כיום, את עבודת הארמה. כדי להכירני, יואיל כבודו לעיין בא-ציקלופדיה ספר ד'." ציינתי גן, איפוא, מי אני, היות ובודאי אינך יודע מי מובר אינך, אך לצערי אני צריך עדיין לואוג לפרנתי, למרות שגילי כבר שבעים ושש שנים. לשם כך, יש לי חנות למכירת בטנים ואני מזה מתפרנס. לאור זה אבקשך, להקציב לי כמות של 500 ק"ג לשם להמשך את קיומי, אם יש ברצונך לקבל מראש הממשלה המלצה עבורי אני מוכן להמציא לך.

בכבוד רב (יחיא דהבאני)

עגלנו של הרצל ומורו של בן-גוריון קיפל את הגילון לאחר שקרא מתוכו, ומסרו לידי קצין הקיצוב.

קצין הקיצוב, יוסף כהן, יכול היה לדחות את הבקשה (שצורפה לחיק) עד לשבוע של ראש הממשלה לארץ, כדי לקבל את המלצה, אבל בכל זאת... מדי- ריכו של ד"ר הרצל ומורו של בן-גוריון, 100 ק"ג בוטנים נמצאו למענה, ומר יחיא דהבאני נוכח לדעת, שעמלו בימי נעוריו לא היה לשוא.

כשהלך צלם "העולם הזה" לחפש את יחיא, התאספו מסביב לחנותו סקרנים. בעל הבית מנחם, השובת היום (אורו תפוזים) רטן על גורלו המר של יחיא, "הגיע הומן, שהמדינה תדאג לאדם חשוב וזקן זה, אמר, מן הראוי שיהיה מהל", מנהל של מה? ושאל, "מנהל של משרדים ממשלתיים... לא כל כך גורא, בשביל משרדים ממשלתיים הוא טוב מאד, סיים. בינתיים עסקה אשתו בסידור הקולורבי והצגוניות על הדוכן.

אהבה אילנה

רגינה, כחולת העין, והובת השער, בת למשפחה חיפאית מעולי גרמניה, היא חר- שת-אילמת מילדותה. הוריה, סוחרים א- מדיים, סובבו על פתחי כל הרופאים ה- מומחים ידועי השם, אך ללא הועיל; רג- ינה נמצאה במצב שאינו ניתן לריפוי. ל- ימים, משהגיעה רגינה לפרכת (25), הח- לו ההורים בחיפוש אחר חתן מתאים - אולם המום עמד למכשול - לא נמצא

ואז פקד עלי: צא התוצה ודפוק בדלת! יצאתי ודפקתי. משכנסתי אמר שיש לו פקודה לשחרר אותי ואת שמעון חיינסון, אחר הצעורים - בערבות בקשתי שיא- שרי לי לנסוע לביתי, המצא בנוה-שאנן, בקצה העיר במכונית שלי שעמדה לפני התחנה. אולם הקצין טריפוס פקד עלי ללכת ברגל, כ-60 מטר מהתחנה התנסלו עלי ועל חיינסון 4 שוטרים, שנצבו לרוחב הכביש והחלו להכות אותנו באלות; סגנתי מכות באלה על גבי ועל ראשי, רק אחרי שצנחתי על הקרקע וחיליתי קורא לעז- רה - יצאו שוטרים מהתחנה לעזרתי.

כשו באו ארעי, אמרו לי כי אוכל ללכת, אולם סודתי לצאת! שעה קלה אח- נלקחתי לבגדא - ומשם נשלחתי לבית הסוהר. ריטוב טען, כי רק לאחר שצויד טריפוס הלק בליה לבית השופט, ונתן הצהרה בשבועה כי בבית הסוהר נמצאים אנשים פצועים, הורשה לו לבקרום. כש- ימים נוספים, פשט ריטוב לפני השופטת החוקרת את הולדתו, והראה את גבו החרוש פצועים...

לדברי ריטוב, הוקם במשטרה בית-דין חוקר בהרכב הקצינים זלינגר ובנדל. הו- מנו להעיד הקצין טריפוס, נהג המשטרה הניידת א. ורברג - אולם התנאי העקרוני לשיטופו של ריטוב בבית-הדין היה, כי הק- צינים יורשו לחקור את ריטוב, מבלי שיה- יהיה ראוי לחקור את הקצין טריפוס. ריטוב לא הסכים לשתף פעולה עם ועדת החקירה...

במשך המשפט הפכו בהדרגה ריטוב וחבריו מנאשמים - למאשמים. בישיבות ביה"ד שנערכו בימים האחרונים, קשה להבחין מי הוא כאן בעצם הנאשם? שתי העדויות המרכזיות המטילות צל כבד, על פעולות ומעשים שנעשו ע"י אחרים במשטרת חיפה היו: עדותה של היומנאית בתחנת המשטרה המזרחית, וזהבה ויגרי, שסיפרה, כי קיבלה פקודה להעתיק ליומן המשטרה פרטים על ליל המקרה, שכבר כתבה אותם קודם לכן, ושנמצאו על דף תלוש מהיומן.

מי יתפטר? לשאלת התובע ענתה העדה, כי לא ידעה שפעולה זו מהוה עבירה פלילית. כן סיפרה, כי ראתה במו עיניה, כיצד נחלש הרף ע"י הסמל שחוצץ ברד. כבי-הנשם עצינוי ראה צורך להעריך את אומץ לבו של השוטרת. חשיבות רבה נודעת גם לעדותו של אברהם ורברג, עולה חדש משאנגהאי, שהעיד באנגלית. ורברג היה נהג במשטר הנע בליל המקרה ורברג הודה בבית-הדין, כי העדות שמסר במשטרה - לא הייתה נכונה. ורברג הצהיר, כי מה שהוא מוסר בבית-הדין - זהו האמת. בעדותו, שארכה 5 שעות, סיפר ורברג: "כשאמרתי לס.מ.מ. שור, שאני עומד להגיד את האמת בבית-המשפט, אמר לי שכיניס אותי לבית הכלא! ורברג סיפר, כי בליל המקרה פקד טריפוס על כמה שוטרים, בצורה מפורשת, שיארבו לשני הנאשמים בקרבת תחנת המשטרה. וישאו אותם בחזרה על הידים" -

נודע, כי ריטוב עומד להגיש תביעת פיצויים בסך 20,000 ל"י נגד מספר קציני משטרה גבוהים, שהתבטאו כלפיו כעל "בריון, ומלך העולם התחתון בחיפה". בחוגי המשטרה סבורים, כי מספר אנשים המצורבים במקרה זה יתפוטרו.

דרכי-חיים

העגלון של הרצל יוסף כהן, קצין הקיצוב ע"י הפיקוח על המזונות בתל-אביב, היה באותו יום

(המשך מעמוד 4) מרקביץ נעצר ושוחזר אחר כך בערבות עד למשפט. עמד בפני השופט וטען: אינני יודע מי דקר אותי, אינני זוכר... השופט והתובע לחצו עליו: "אתה יודע היטב מי דקר, אתה יושבת עם אותו איש כל אותו ערב". ואז הביע ועד השקפה, ש- הכריעה בכל המשפט. "...ואם אפילו נר- קרתי - כנראה שהייתי ראוי לזה, כנר- אה שהיה מגיע לי". נוכח עמדה כזאת, לא היתה עוד לתביעה כל אחיזה, מאחר שעבירת התקפה מוגדרת בחוק כמעשה שהוא נגד רצונו של המותקף. עמדתו של העד הביעה הסכמה ומרקביץ זוכה.

דרך תלוש

בעת שנערך משפטו של גרשון ריטוב ושותת חבריו, המתקיים בימים אלה בבית-ה- המחוזי בחיפה, צבא קהל רב על פתחי

גרשון ריטוב אחרי 60 שנה

אולם ביה"ד, וילדים הציצו מבعد לחלי- נות המרושמים. גרשון ריטוב, 35, רחב גרם וכחול עין, בעל בית מלאכה לחיקון מכוניות בעיר התחתית בחיפה, הוא ידוע בעיר. בימי מאורעות 1939 שמש גרשון ריטוב מפקד טירת צבי ועמק בית שאן, ובעת מלחמת העולם השנייה ריכז את עיניו ה"הגנה" באלכסנדריה; בימי כלחית השחרור היה ריטוב מפקד העיר התחתית.

סיבת המשפט, הנמשך זה החודש הש- מיני, נעוצה בתגרה שארעה ב-9 לאפריל 1949, בין מוסלמים ונוצרים במסיבת כריסטמס הראשונה, שנערכה מטעם העדה היוונית-קתולית במסעדת ספונס. ריטוב, שהוזמן יחד עם מספר צעירים יהודים כארחי כבוד למסיבה, ניסה לתוך בין הצדדים.

הגיע המשטרה ועצרה את ריטוב ועוד יהודים, שחולקו ל-2 קבוצות, שהוכנסו - האחת לחדר הימני ואחת לחדר השמאלי של התחנה.

שתוק ושב בשקט. לפתע החלו ניתכות עלינו מכות ובעיטות מכל צד. טען ריטוב, "כשפניתי לקצין טריפוס - המפקד של המשטרה הנע בחיפה ואמרתי, תראה מה נעשה בתחנה שלך! אמר לי, שתוק ושב בשקט! לאחר מכן קראני הקצין טריפוס שוב אליו, נכנסתי לחדר,

